

EEN REIS NAAR CYRENAICA

(Korte samenvatting van de voordracht gehouden door Dr. J.G. J. Kuiper tijdens het NMV-jubileumweekend)

Op uitnodiging van de Duitse malacoloog Rolf Brandt († 1989), in de jaren vijftig bedrijfsarts bij een oliebooring in de Libische woestijn, waren J. Kuiper en C.O. van Regteren Altena († 1979) in februari 1959 naar Benghazi gereisd, om van daar uit Cyrenaica malacologisch te verkennen. Ruim twee weken lang doorzochten zij zowel de steen- als de doornstruiksteppen en de vele droge wadi's. Dankzij de terreinkennis van hun gastheer Brandt, die reeds 4 jaar lang in zijn vrije tijd het land in alle richtingen doorkruist had, kwamen ze ondanks de vroeg ingetreden droogteperiode met een alleszins bevredigende buit thuis. Na bewerking van het materiaal werden alle door Van Regteren Altena verzamelde mollusken in het Museum te Leiden gedeponeerd, en die van Kuiper in het Museum te Amsterdam. (De heer Moolenbeek had tijdens het NMV-jubileum twee vitrines met de interessantste soorten ingericht).

Cyrenaica is met ca. 170 thans bekende niet-mariene soorten niet bijzonder rijk. Hiervan is echter ruim 60% endemisch. In dit opzicht zijn vooral de xerofiele *Helix*-achtigen, de *Clausilia*-achtigen behorend tot het endemische geslacht *Barcania* (20 soorten) belangwekkend.

Een reisverslag verscheen in het CB van 1960. Dit was uiteraard niet geïllustreed. Tijdens de reis werden ongeveer 630 kleurendia's van landschappen, vindplaatsen, planten, dieren en zeefmateriaal gemaakt. Deze zijn tientallen jaren opgeborgen geweest. Hiervan werd nu in ijltempo (30 minuten) een selectie van 80 dia's, (van Malta inbegrepen) vertoond. De aanwezigen kregen een beeld van de omstandigheden waaronder verzameld werd. Op de steensteppen was het zaak om grote stenen om te draaien. Hieronder verscholen zich niet alleen slakken, maar soms ook de dodelijk giftige gehoornde woestijnadder en de eveneens giftige schorpioenen. Dia's gaven hier een beeld van.

Libye, gekoloniseerd door Italië, werd in 1951 een zelfstandig koninkrijk met koning Idris aan het hoofd. Het bleef lange tijd onder Britse bescherming.